

State Fiscal Service of Ukraine (Ukraine)
State Fiscal Service University of Ukraine (Ukraine)
Teaching and Research Institute of Law (Ukraine)

Academic Society of Michal Baludansky (Slovakia)
Central European University (Slovakia)

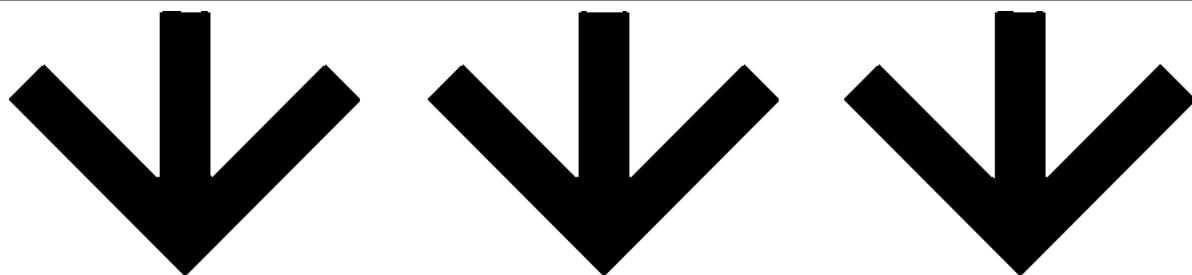
Varna Free University «Chemorizets Hrabar» (Bulgaria)

DEVELOPMENT OF JURISPRUDENCE: PROBLEMS AND PROSPECTS

International scientific-practical conference dedicated
to the 20th anniversary The National University of State
Tax Service of Ukraine of Law Faculty establishment

РОЗВИТОК ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої
20 річчю від дня створення юридичного факультету УДФСУ

3-6 MAY 2016, SLOVAKIA - UKRAINE

State Fiscal Service of Ukraine (Ukraine)
National State Tax Service University of Ukraine (Ukraine)
Training and Research Institute of Law (Ukraine)
International Academic Society of Michal Baludansky (Slovakia)
Central European University (Slovakia)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)

DEVELOPMENT OF JURISPRUDENCE: PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of the
International scientific-practical conference dedicated to the 20th anniversary of establishment of the Law Faculty
of the National State Tax Service University of Ukraine
(Slovak Republic – Ukraine, May 3-6, 2016)

Published by IASHE
London
2016

Reviewers:

Victor Nazarov - Director of the Training and Research Institute of Law of the National State Tax Service University of Ukraine, Doctor of Law, Professor.

Michal Varhola - Ph.D., Professor, President of the Academic Society of Michal Baludansky (Slovakia).

Peter Hristov - Ph.D., Professor, Dean of the Law Faculty of Varna Free University «Chernorizets Hrabar».

Marina Dey - Deputy Director of the Training and Research Institute of Law of the National State Tax Service University of Ukraine, Candidate of Law, Associate Professor.

"Development of Jurisprudence: Problems and Prospects". Proceedings of the International scientific-practical conference dedicated to the 20th anniversary of establishment of the Law Faculty of the National State Tax Service University of Ukraine (Slovak Republic – Ukraine, May 3-6, 2016), under the general editorship of V.V. Nazarov, M.O. Dey. – London: IASHE, 2016. – 108 p.

The proceedings include articles and scientific reports related to the comprehensive analysis of problems and achievements of development of Legal education and science in Ukraine and the European Union member states in terms of the Association Agreement. Important aspects of the national legislation have been considered, and the most pressing problems of the current state of operation of the national legal system of Ukraine and the ways to solve them have been analyzed, taking into account and generalizing the groundwork of experts from the European Union.

For scientific workers and researchers-educators, postgraduates, doctoral candidates, students, practitioners and everyone interested in matters of development of Jurisprudence.

Державна фіскальна служба України (Україна)
Університет державної фіскальної служби України (Україна)
Навчально-науковий інститут права (Україна)
Міжнародне академічне товариство ім. Михайла Балудянського (Словаччина)
Центральноєвропейський університет (Словаччина)
Варненський вільний університет імені Чорноризця Храбра, (Болгарія)

РОЗВИТОК ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник матеріалів

Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 20 річчю від дня створення юридичного факультету УДФСУ
(Словацька Республіка – Україна, 3-6 травня 2016 року)

Опубліковано МАНВО
Лондон
2016

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КЛАСИФІКАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Греца Ярослав Васильович, канд. юрид. наук, доцент кафедри господарського права
Ужгородський національний університет (м. Ужгород), Україна

Автором розглянуто основоположні засади класифікації податкового планування, сформульовано теоретичні положення, а також практичні рекомендації, що мають прикладне значення для підвищення ефективності податкового планування. Автором наведено види податкового планування, розкрито його мету та принципи. Особлива увага приділяється визначенню змісту правовідносин з податкового планування.

Ключові слова: податок, податкове планування, адміністрування податку, правовий механізм податку, платник податку, об'єкт оподаткування, ставка податку.

Author studies fundamental principles of the classification of tax planning, formulates the theoretical principles and practical recommendations of that have applied value to improve the efficiency of tax planning. The author presents the types of tax planning, reveals its purpose and principles. Particular attention is paid to the definition of the content of legal relations on tax planning.

Keywords: tax, tax planning, tax administration, legal mechanism of tax, taxpayer, object of taxation, tax rate.

Серед основних принципів податкового законодавства визначне місце займають принцип фінансової достатності, що передбачає встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями. З другого боку не менш важливе значення має принцип соціальної справедливості, згідно з яким установа податків та зборів має здійснюватися відповідно до платоспроможності платників податків. Оптимальне поєднання цих двох принципів, яке забезпечує врахування інтересів як держави, так і платників податків, є завданням будь-якої держави при реалізації власної податкової політики. Разом з тим, платник податків, задля захисту власних інтересів у податкових правовідносинах не може покладатися виключно на державу та її апарат, що дуже чітко проявляється в Україні, де державні інституції часто займають надмірну фінансову позицію, ігноруючи законні інтереси платників податків. В таких умовах платник податків повинен самостійно використовувати передбачені законом інструменти для захисту своїх прав. В цьому аспекті велике значення набуває ефективне здійснення податкового планування платником податків.

Питанню правового регулювання податкового планування велику увагу приділяли такі науковці, як В.П. Вишневський, Т.А. Гусева, Т.О. Дулік, А.Я. Кізіма та інші. Разом з тим наявні теоретичні дослідження не розкривають повною мірою проблему правових аспектів класифікації податкового планування.

Метою нашого дослідження є визначення видів податкового планування в процесі правового регулювання податкових відносин.

Можливість і необхідність податкового планування закладені в самому податковому законодавстві, яке передбачає різні системи оподаткування для різних видів діяльності та різних категорій платників податків, закріплює різні методи для визначення податкової бази і пропонує платникам різні податкові пільги.

Іванов Ю.Б. визначає податкове планування як систему заходів підприємства, спрямовану на максимальне використання можливостей чинного законодавства з метою законної оптимізації його податкових платежів [1, с. 419] Податковий менеджмент: підруч. / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізіма, В. В. Карпова. – К. : Знання, 2008. – 525 с..

На наше переконання, суть податкового планування не можна зводити виключно до зменшення податкового навантаження, оскільки це більш комплексна категорія. Зменшення податкового навантаження є тільки одним із завдань податкового планування, а аж ніяк не його єдиною метою.

Як справедливо зазначає Бечко П.К. податкове планування повинне не лише зменшувати податкові платежі підприємства, але і оптимізувати податкові потоки, стати регулятором процесу управління підприємством, поряд з планом маркетингу і виробництва. Оптимізація податкового тягаря підприємства закладає основу для зростання маси податкових надходжень до бюджетної системи в майбутньому [2, с.226].

Ми можемо визначити поняття податкового планування як складову економіко-правового планування діяльності платника податків, що передбачає систему заходів, спрямованих на забезпечення податкової оптимізації оподаткування, аналіз та прогнозування податкових наслідків здійснення господарських операцій, рівня податкового навантаження, з урахуванням вимог податкового законодавства та тенденцій податкової політики держави.

У теорії податкового права види податкового планування класифікують за рядом критеріїв.

Так, за сферою використання розрізняють внутрішньодержавне та міждержавне податкове планування. До внутрішньодержавного відносять податкове планування, яке здійснюється в рамках однієї держави, до міждержавного — податкове планування, яке поширюється на зовнішньоекономічні операції суб'єкта податкового планування.

За організаційною структурою суб'єкта податкового планування визначають корпоративне та індивідуальне податкове планування. До корпоративного відносять податкове планування, що здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності з корпоративною структурою, до індивідуального — суб'єктами, які не мають корпоративної структури.

За організаційно правовою формою суб'єкта податкового планування податкове планування поділяють на податкове планування діяльності юридичних осіб, податкове планування діяльності і фізичних осіб – підприємців.

Залежно від характеру управлінських рішень податкове право поділяють на поточне і стратегічне. До поточного відносять податкове планування, що реалізовується в процесі поточної діяльності підприємства з розрахунку на порівняно короткий проміжок часу (до 1 року), як правило, на один або кілька податкових періодів.

Стратегічним називається податкове планування, яке базується на реалізації стратегічних цілей діяльності суб'єкта податкового планування з розрахунку на тривалий період функціонування суб'єкта податкового планування (1—3 роки) [1, с.462].

Гусева Т.А., визначаючи види податкового планування господарюючих суб'єктів, класифікує їх наступним чином:

- залежно від виду господарюючого суб'єкта слід розрізняти податкове планування у комерційних і некомерційних організаціях;
- залежно від організаційно-правової форми наявна специфіка податкового планування в акціонерних товариствах, виробничих кооперативах і т.д.;
- відповідно до стадій фінансово-виробничого циклу підприємства: на стадії створення підприємства, в період існування підприємства, в період ліквідації;
- залежно від розміру бізнесу є специфіка податкового планування на малих підприємствах, на середніх і великих підприємствах;
- виходячи із направленості на перспективу, слід розмежовувати стратегічне (перспективне) і поточне (оперативне)

планування. При цьому перспективне податкове планування розглядається як використання платником таких прийомів і методів, які зменшують його податкові зобов'язання на протязі тривалого часу або в процесі всієї діяльності платника податку. Щодо поточного податкового планування, під ним розуміється сукупність методів, які дозволяють платнику податків зменшити податкове зобов'язання на протязі обмеженого періоду часу або в кожній конкретній господарській ситуації [2, с. 48].

На нашу думку, розмежування податкового планування залежно від організаційно-правової форми юридичної особи є дискусійним, адже норми діючого законодавства не встановлюють особливостей оподаткування платників податків – юридичних осіб залежно від їх організаційно-правової форми.

Крім того, залежно від використовуваних інструментів, деякі автори поділяють податкове планування на:

- використанні податкових пільг — повне або часткове звільнення суб'єктів підприємництва від сплати певних податків, пов'язане з певною діяльністю або виробництвом певної продукції;
- використанні податкових лазівок — окремих питань підприємницької діяльності, не врегульованих податковим законодавством;
- використанні спеціально розроблених схем, оптимізації податкових платежів, які звичайно і є основним інструментом податкового планування.

Залежно від дієвості суб'єктів податкового планування стосовно використання можливих інструментів, воно поділяється на пасивне і активне. В основу пасивного податкового планування покладена альтернативна оптимізація. Така оптимізація можлива тоді, коли в податковому законодавстві існують дві і більше альтернативні норми, а доцільність застосування будь-якої з них вирішує фахівець підприємства або фізична особа - платник податків. Прикладом пасивного податкового планування може бути розв'язання питання стосовно доцільності переходу на спрощену систему оподаткування суб'єкта малого підприємства. До активного податкового планування належать специфічні методи планування діяльності підприємства із застосуванням спеціально розроблених оптимізаційних схем [3].

Ми не можемо повністю погодитися з позицією автора про визначення пасивного податкового планування, в тому числі в контексті наведених прикладів, адже насправді здійснення податкового планування завжди передбачає здійснення певних активних дій (прийняття рішень) з боку платників податків.

Підсумовуючи вищевикладене ми можемо прийти до висновку, що правильна класифікація має важливе значення для визначення основних засад податкового планування. Використання різних видів податкового планування дає можливість платнику податків значно розширити інструментарій для оптимізації своїх податкових витрат. Що стосується методів податкового планування, їх ми можемо визначати як універсальні, які можуть застосовуватися для всіх видів податкового планування, та спеціальні, які можуть бути застосовані до конкретних видів або до конкретної групи видів податкового планування.

Література:

1. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізіма А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. – К., Знання, 2008. – 525 с.
2. Бечко П.К., Лиса Н.В. Податковий менеджмент: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / П.К. Бечко, Н.В. Лиса — К., Центр учбової літера тури, 2009. – 288 с.
3. Гусева Т.А. Налоговое планирование: концепция правового регулирования: монография., Т.А. Гусева. – Орел, Орел ГТУ, 2007. – 326 с.
4. Єлісєєв А. Організація податкового планування на підприємстві. [Електронний ресурс]., Режим доступу: http://www.vlasnasprava.info/ua/business_az/how_to_grow/taxation.html?_m=publications&_t=rec&id=474&s=print.

КРИМІНАЛІСТИЧНА ПРОФІЛАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Калганова Олена Анатоліївна, канд. юрид. наук, доцент
Університет державної фіскальної служби України (м. Ірпінь), Україна

In the article criminalistic prevention of professional criminality as the part of the general legal prevention connected with identification of the reasons and the conditions promoting a crime, objects of criminalistic influence and also with application of the specific preventive measures complicating commission of new crimes and with suppression or interruption of criminal activity of particular persons is considered.

Keywords: *criminalistic prevention, professional criminality, professional criminals, criminal activity, criminal behavior.*

В статті розглядається криміналістична профілактика професійної злочинності як частина загальної юридичної профілактики, пов'язаної з виявленням причин і умов, що сприяють вчиненню злочину, об'єктів криміналістичного впливу, а також із застосуванням специфічних профілактичних заходів, що ускладнюють вчинення нових злочинів, а також із припиненням або перериванням злочинної діяльності конкретних осіб.

Ключові слова: *криміналістична профілактика, професійна злочинність, професійні злочинці, злочинна діяльність, протиправна поведінка.*

Успішна криміналістична діяльність у боротьбі з різними видами злочинів немислима без використання в ній чітко продуманої системи криміналістичних засобів профілактичного характеру, що в сукупності складають криміналістичну профілактичну діяльність.

Криміналістична профілактика як частина загальної юридичної профілактики пов'язана з виявленням причин та умов злочину, об'єктів криміналістичного впливу, а також із застосуванням специфічних профілактичних заходів, що ускладнюють вчинення нових злочинів, а також з припиненням або перериванням злочинної діяльності конкретних осіб [1].

Необхідність розробки нових заходів попередження злочинності досить гостро відчувається в практиці органів кримінальної юстиції, що зумовлено появою нових способів вчинення окремих видів злочинів та, відповідно, тягне за собою необхідність вдосконалення засобів протидії злочинності.

З урахуванням розвитку сучасної криміналістичної наукової думки (зокрема, криміналістичної тактики і криміналістичної методики) наукове дослідження і на його основі практичне застосування тактичних засобів і криміналістичних методів профілактики злочинів є важливим напрямком в системі заходів по боротьбі зі злочинністю та невід'ємною частиною розвитку науки криміналістики. Максимально використовуючи наявні ресурси сучасної науки, представники правоохоронних